

Handleplan på kort sigt til en styrket pædagoguddannelse i Danmark

De seneste år har pædagoguddannelsens studentertilfredshedsundersøgelser samt eksterne evalueringer og undersøgelser vist udfordringer med bl.a. studieintensitet^[1]. I begyndelsen af 2018 præsenterede Danmarks Evalueringsinstitut en studenterundersøgelse af det første år på pædagoguddannelsen. Med undersøgelsen skitseres tre overordnede udfordringer med pædagoguddannelsen omhandlende manglende studiekompetencer, studieintensitet, og at studiet sjældnere lever op til de studerendes forventninger.^[2]

Uddannelses- og Forskningsministeren har bedt følgegruppen for pædagoguddannelsen^[3] om at udarbejde en handleplan med konkrete initiativer, der kan iværksættes i nærmeste fremtid og løfte kvaliteten af pædagoguddannelsen.

Handleplanen beskriver udelukkende initiativer på kort sigt, og følgegruppen vil løbende følge de igangsatte processer og implementeringen af initiativerne

Følgegruppen vil desuden fortsætte arbejdet med at følge relevante temaer og identificere problemer og løsninger for på den måde at understøtte pædagoguddannelsens kvalitet og de studerendes samlede læringsudbytte.

^[1] Professionshøjskolernes studietilfredshedsundersøgelser, Udvalg for Kvalitet og Relevans i de Videregående Uddannelser rapport for de videregående uddannelser samt Rigsrevisionens undersøgelse af bl.a. pædagoguddannelsen <http://www.rigsrevisionen.dk/media/2104370/sro216.pdf>

^[2] Danmarks Evalueringsinstitut (2018). *Det første år på pædagoguddannelsen – analyse af årgang 2016*. <https://www.eva.dk/videregaaende-uddannelse/foerste-aar-paa-paedagoguddannelsen>. Tilgået d. 22. februar 2018.

^[3] Uddannelses- og forskningsministeren nedsatte i efteråret 2017 en følgegruppe for pædagoguddannelsen med deltagelse af repræsentanter fra professionshøjskolerne samt UFM. Følgegruppen har til opgave at følge centrale kvalitetsparametre tæt for at understøtte kvalitet og de pædagogstuderendes læringsudbytte.

Oversigt over initiativer i Handleplanen for pædagoguddannelsen

Initiativer med forventet implementering 2018	
Initiativ/delinitiativ	Implementering gældende fra
1. Synliggørelse af fuldtidsstudier (40 timer ugentligt i studerendes ugeplaner	Studiestart august 2018 for nye studerende
2. Øgede studiekompetencer gennem studiestartsundervisning og tilrettelæggelse af uddannelsen – første fase	Efteråret 2018
3. Ny tilrettelæggelse af grundfagligheden	Studiestart august 2018
4. Kortlægning af omfanget af aflyste timer og erstatningstimer	Kortlægning færdig ultimo 2018
5. Tidligere udprøvning	Studiestart august 2018
Initiativer med forventet implementering 2019- 2021	
Initiativ/delinitiativ	Implementering gældende fra
6. Mødepligt til planlagt undervisning i Grundfagligheden	Studiestart august 2019
7. Mere krævende prøver	Fase 1: Fuldt implementeret fra studiestart august 2021. Fase 2: studiestart august 2020.
8. Skærpelse af bedømmelsesgrundlaget	Opstart foråret 2018
9. Udvikling af best practice for studiedagene	Medio 2019
Anden og tredje fase - 2. Øgede studiekompetencer gennem studiestartsundervisning og tilrettelæggelse af uddannelsen	Fase 2 implementering februar 2019 Fase 3 implementering 2021 jf. FoU-ansøgning.

Nedenfor uddybes de 9 initiativer med en kort beskrivelse af faser, indhold, implementering og proces.

Uddybelse af initiativer

1. Synliggørelse af fuldtidsstudier (40 timer ugentligt) i studerendes ugeplan

Gennem ugeplan, som de studerende er aktivt med til at udarbejde, synliggøres de forskellige studieaktiviteter fordelt på en 40 timers arbejdsuge, ligesom der forventningsafstemmes med de studerende om, hvad der ligger i de forskellige studieaktiviteter.

Implementering:

Igangsættes på alle udbud for 1. semesterstuderende med start august 2018.

Proces:

UFM skal løbende orienteres om fremdriften i initiativet, men skal ikke inddrages yderligere.

Initiativet kan ske inden for den eksisterende bekendtgørelse.

2. Øgede studiekompetencer gennem studiestartsundervisning og tilrettelæggelse af uddannelsen

Professionshøjskolerne udvikler supplement til studiestartsundervisning for 1. semesterstuderende samt skærper kravene for tilrettelæggelsen af uddannelsen, så den fremmer en stadigt større selvstændig studiekompetence hos de studerende.

Implementering:

Initiativet består af tre dele:

1. Udvikling af ensartede sektorkrav om udvikling af de studerendes studiekompetence i de institutionelle studieordninger fra efteråret 2018.
2. Som følge af sektorkravet udvikles de konkrete bestemmelser herom i de institutionelle dele af studieordningerne i efteråret med virkning fra februar 2019.
3. Udvikling af e-learningforløb som supplement til studiestartsundervisningen. Dette implementeres efterfølgende.

Proces:

Fase 1:

Der udvikles et sektorkrav om udvikling af de studerendes studiekompetence, som indføres i den institutionelle del af studieordningen fra efteråret 2018.

Fase 2:

I løbet af efteråret 2018 beskrives de konkrete tiltag i de institutionelle dele af studieordningen. Ændringerne i de institutionelle dele af studieordningen implementeres med virkning fra februar 2019.

Fase 3:

Professionshøjskolerne udarbejder en fælles sektoransøgning om FoU-midler til bl.a. undersøgelse, udvikling, pilotforsøg og implementering af et fælles e-læringsforløb til de studerende som supplement til studiestartsundervisningen.

UFM foretager herefter en vurdering af, om der kan afsættes midler til projektet.

UFM skal løbende orienteres om fremdriften i dette, men skal ikke inddrages i den konkrete udformning.

Initiativet kan ske inden for den eksisterende bekendtgørelse.

3. Ny tilrettelæggelse af Grundfagligheden

Der implementeres længere sammenhængende faglige forløb i uddannelsens fællesdel - Grundfagligheden med det mål at skabe mere kontinuitet og fordybelse for de studerende på første studieår.

Implementering:

Virkning for 1. semesterstuderende fra august 2018.

Proces:

Den enkelte professionshøjskole tilrettelægger Grundfagligheden på pædagoguddannelsen med fokus på kontinuitet og fordybelse. Justeringerne indarbejdes i institutionsdelen af studieordningen for hver professionshøjskole med virkning for 1. semesterstuderende fra august 2018.

UFM skal løbende orienteres om dette, men skal ikke inddrages yderligere i den konkrete udformning.

Ændringerne kan ske inden for den eksisterende bekendtgørelse.

4. Kortlægning af omfanget af aflyste timer og erstatningstimer

Med henblik på at afdække omfanget af aflyste timer og omfanget af tilbudte erstatningsaktiviteter igangsættes en kortlægning heraf på alle udbud af uddannelsen.

Implementering:

Professionshøjskolerne udarbejder en kortlægning, som er igangsat i april 2018 og vil foreligge ultimo 2018.

Proces:

Kortlægningen er igangsat.

5. Tidligere udprøvning

Fremrykning af den ene af to kompetencemålsprøver i Grundfagligheden fra afslutning på 2. semester til afslutning af 1. semester.

Implementering:

Implementeres fra studiestart august 2018.

6. Mødepligt til planlagt undervisning i Grundfagligheden

Der indføres mødepligt til planlagt undervisning i fællesdelen – Grundfagligheden på pædagoguddannelsen. Sanktioner for studerende, der ikke overholder mødepligten, ensrettes på tværs i sektoren og implementeres på alle udbud af uddannelsen.

Implementering:

Der indføres et nationalt krav om mødepligt på alle udbud af pædagoguddannelsen for 1. semesterstuderende med start i august 2019.

Samtidigt med planlægges, udvikles og implementeres et fælles velegnet studieprodukt(er) til sektoren, der kan afløse manglende fremmøde. Indtil det fælles studieprodukt er udviklet, anvendes lokale løsninger efter aftale med UFM.

Proces:

Implementeringsprocessen foregår i to faser:

Delelement 1:

Professionshøjskolerne udarbejder et konkret nationalt forslag til, hvilke krav om mødepligt, der skal stilles til studerende på Grundfagligheden samt sanktionerne ved manglende opfyldelse af mødepligten. Professionshøjskolerne forpligter sig til at angive reglerne om mødepligt enslydende i institutionsdelen af den enkelte institutions studieordning, jf. § 21, stk. 2, nr. 9, i pædagogbekendtgørelsen.

Delelement 2:

Velegnede studieadministrative løsninger til håndtering af mødepligten afsøges, udvikles og testes. Sektoren videndeler om effektive løsninger, men løsninger vil være lokale.

Desuden igangsættes proces med at udvikle et fælles velegnet format/er af studieprodukt/er til sektoren, der kan afløse manglende fremmøde samt til omkostninger i øvrigt i forbindelse med implementering.

Velegnede formater og løsninger udvikles i perioden august 2018 - august 2019, hvor de implementeres. Efterfølgende evalueres formater løbende nationalt med henblik på fortsat kvalificering.

Professionshøjskolerne udarbejder en fælles sektoransøgning om FoU-midler. UFM foretager herefter en vurdering af, om der kan afsættes midler til projektet.

Initiativet kan ske inden for den eksisterende bekendtgørelse.

7. Mere krævende prøver

Udvalgte prøver revideres, så prøverne bliver mere fagligt krævende.

Initiativet består af to dele:

1. Der udvikles produkttyper, som kræver øvelse og træning/gentagelse, der indgår som en del af prøvernes grundlag. Endvidere skærpes forudsætnin-
gerne for adgang til prøver ved at øge kravene til studerendes aktive delta-
gelse i undervisningen.
2. Kvalificering af tre individuelle prøver - en i Grundfagligheden og to i praktik-
ken i specialiseringen.

Implementering:

De to delinitiativer med krav om aktiv deltagelse kræver et udviklingsarbejde på professionshøjskolerne og efterfølgende ændring af studieordningen.

Ad 1. Indhold, implementering og proces skal afklares nærmere.

Ad 2. Udvikling, implementering og kvalificering af ny prøve til GK2-prøven (indiv-
duel prøve på Grundfagligheden) 2018 – 2019:

Udvikling, implementering og kvalificering af nye prøver til individuelle praktik-
prøver i specialiseringen med henblik på skærpelse af krav til de studerendes læ-
ringsaktiviteter og leverancer under praktikken. Udviklingsperioden er 2018-
2020.

Proces:

Professionshøjskolerne udarbejder en fælles sektoransøgning om FoU-midler til:

1. Udvikling og implementering af produkttyper, som kan indgå som del af udvalgte prøver.
2. Der nedsættes en udviklingsgruppe der kvalificerer GK2-prøven og de to praktikprøver.

UFM foretager herefter en vurdering af, om der kan afsættes midler til projektet.

8. Skærpelse af bedømmelsesgrundlaget

Der indledes en systematisk dialog med censorformandskabet om skærpelse af forudsætninger for bedømmelsesgrundlaget for prøverne i pædagoguddannelsen:

1. Censorernes kvalifikationer herunder beskikkelse og tilbud til alle censorer om et censorkursus med henblik på at styrke deres kompetencer i forhold til arbejdet som censor.
2. Bedømmelsespraksis på pædagoguddannelsen, herunder overensstemmelse mellem karakterniveau og kompetencemål.

Implementering:

Pædagoguddannelsen igangsætter en løbende dialog med censorformandskabet.

Censorerne tilbydes på sigt et generelt censorkursus.

Proces:

Der er afholdt et indledende møde mellem pædagoguddannelsens ledernetværk og censorformandskabet den 4. juni 2018.

UFM igangsætter et generelt censorkursus (e-læring), som tilbydes bredt til censorer.

9. Udvikling af best practice for studiedagene

Pædagoguddannelsen nedsætter en national arbejdsgruppe, som udarbejder anbefalinger om best practice i forhold til tilrettelæggelse af studiedagene i løbet af den studerendes praktikforløb.

Implementering:

Arbejdsgruppen nedsættes efteråret 2018 mhp. løft af kvaliteten af studiedagene fra foråret 2019.

Proces:

Der nedsættes en national arbejdsgruppe. Arbejdsgruppens anbefalinger til best practice foreligger medio 2019.